

La mamma vegn davos il bab. Sa sch'ella ha sguzia el venter?

«Quatter gudogna». Quest gieu pon ins era dar cun miscalcas e chardunets.

FOTOS R. KUNDERT/W. HOCHREIN

Cun il pass tenor la chomma curta

Nov cudesch da viandar per famiglias

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ Il cudesch «Bergfloh 2» preschenta 26 turas cun uffants. Ventg da questas turas en muntogna sa chattan en il Grischun. «Quant ditg vai anc?» Tgi ch'è già viandà cun uffants, enconuscha questa dumonda. Igl è ina dumonda dal tuttafatg normala e chapaivla. Ma sche questa dumonda vegn tschentada mintga duas minutas, ed ils uffants èn unfis da trottar, lura daventa ina bella tura tuttenina ina seccatura.

Quai na sto betg esser. Igl è pussaivel dar ir cun uffants en las muntognas. Ins

sto dentant far il pass tenor la chomma e chaminar cun temp e peda sin sendas adattadas.

Scrit da dus babs

L'onni passà è cumpari l'emprim «Bergfloh» – in guid aposta per famiglias. Quest emprim cudesch descriva turas en la Svizra centrala ed en il Tessin. Uss è già il segund cudesch sin il martgà. «Bergfloh 2» sa fatschenta cun la Svizra orientala. Da 26 turas descrittas èn 21 turas situadas en il Grischun u sin ils cunfins grischuns. Las autras turas mainan en la regiun dal Sàntis u dal Lai Rivaun.

Ils auturs Remo Kundert e Werner Hochrein èn persunas qualificadas. Betg forsà perquai ch'els èn geografis u alpinists. Anzi, lur qualificaziun principala per scriver tals cudeschs han els entras esser babs da famiglia, e perquai ch'els van gugent cun ils agens uffants en las muntognas.

Nua? Tge? Co e cum?

Las turas ch'els dus babs proponan porchan plirs avantatgs. Ins dumogna ellas per il solit già cun uffants da sis onns. Tuttina vegnan era ils creschids sin lur quint e pon giudair bels panoramas. Ils lieus da partenza èn cuntanschibels cun meds da transport publics. Tar mintga tura fan ils auturs propostas per simpels gieus en la natira, ed il cudesch cuntogna paraulas u legendas regiunalas ch'ins po leger avant als uffants.

Als creschids furneschan ils auturs infurmaziuns culturalas u istoricas da mintga regiun. Sin ina pagina da servetsch vegnan enumeradas las pussaivladads da pernottar cun numers da telefon e la partenza dals autos da posta.

Ils auturs dian nua ch'ins po far las pli bellas pausas – lieus ideals da far termagls per ils pitschens e da far cupids per ils creschids.

E co ha quest pesch num che sanoda en il lai alpin? Era gliez stat scrit en il cudesch.

Ina tura curta en Surselva

Ils auturs recumondan savens da prender la pendiculara. Uschia pon ins spargnar inqual meter d'autezza e tuttina cuntanschier in piz u ina cresta marcanta.

Ina tura maina per exempel sin il Fil da Cassons a Flem. Grazia a la pendiculara han ins prest cuntanschì il pli aut punct. Suentar vai engiu vers Bargis. Ma ins na duess betg far memia gronda prescha, e prender peda per in pitschen detur tar l'Alp Rusna. En Val Camutschera vegn ins lura remunerà cun ina cascada spectaculara.

Ina tura pli lunga en l'Engiadina

Entant ch'i va tar la tura da Flem plitost mo engiu, è la tura «Lischana e Sesvenna» fitg pretensiusa. Ella va trais dis ed ins dastga far ella mo cun uffants che han kundiziun e già experientscha. L'emprim di vai davent da San Jon (1460 m s. m.) tar la chamanna Lischana (2500 m s. m.). Per quest tschancun dovr'ins trais fin quatter uras.

Il segund di n'èsi betg pli uschè taiss, persuentar ston ins tegnair atras ina tiplada da tschintg uras fin tar la Chamonna Sesvenna sin territori talian. Persuentar pon ins giudair ils Lais da Rims e la chavorgia d'Uina. L'ultim di vai per gronda part engiu fin a S-charl. Nua ch'ins duess forsà betg immediat seser en l'auto da posta, mabain pernottar anc ina

En la regiun dal Chrüzlistock: Ina tura mo per uffants cun experientscha.

giada per l'auter di pudair visitar il museum da l'urs u la miniera.

Attenziun da lieus cun bia «traffic»

«Bergfloh 2» è in gidanter pratic per famiglias che vulan planisar turas. El porchan las infurmaziuns necessaris e fa attent sin pitschnas e grondas attracziuns sper la senda. Il cudesch da viandar na remplazza dentant nagina charta topografica. Lezza tutga en mintga satgados da viandants.

In pau donn è ch'els dus auturs han

per part descrit turas ch'ins enconuscha già bain, sco per exempel quella en la Greina u quella tar ils Lais da Murg. I sa tracta da destinaziuns nua ch'i schaumna la fin d'emna da viandants. I fissa forsà stà pli prudent da trair a niz tuttas paginas en il cudesch per descriver anc daplì chamonnas u lieus nunenconuschents ch'ins n'avev senza quest cudesch mai scuvert.

Remo Kundert, Werner Hochrein: «Bergfloh 2». Chasa editura Naturpunkt. 280 paginas. 42 francs. Turitg 2007. ISBN 978-3-85869-347-1.

Mintgin fa ses agen um crap. Il Piz Bernina visavi para d'esser impressiunà.